

Oponentský posudek na bakalářskou práci Nicole Márföldi Mužský a ženský pohled na koloniální vojnu (António Lobo Antunes a Lídia Jorgeová)

Nicole Márföldi si pro svou bakalářskou práci zvolila téma, jímž se u nás, pokud vím, zatím nikdo nezabýval, a přesto má pro Portugalsko nesmírný význam: smířit se se ztrátou postavení koloniální mocnosti a po ztrátě kolonií reflektovat svou koloniální minulost, která se uzavřela koloniální válkou, byl (a jak svědčí například popularita Souza Tavaresova *Rovníku*, v něčem zřejmě dosud je) pro Portugalsko jedním z nejobtížnějších úkolů moderních dějin.

Promyšleně vystavěná práce Nicole Márföldi vychází od širokého historického kontextu a odtud postupně „zoomuje“ na téma, které ji zajímá především. Velmi oceňuji, jak se diplomantka v této části práce vyrovnala s velkým množstvím dat, která je třeba brát v potaz, a to jak z hlediska politického, tak z hlediska ideového (vztah ke Druhému, portugalský mesianismus atd.). Dokázala si vybrat skutečně to, co je pro zkoumaný problém relevantní, a nepředkládá tvrzení, která by si pečlivě neověřila (jediná věc, která mi není zcela jasná, je, jak se Marcelo Caetano, který celý život zastával významné posty, byl v jednom období nikoli vládní, ocitl v řadách opozice). Drobnou pochybnost mám nad překladem Lobo Antunesova titulu *Fado Alexandrino* jako *Fado v alexandrínech*, ale jsem si vědoma, že zrovna v tomto příkladě je napadnutelný nejspíš jakýkoli překlad (přesto by tu možná bývala byla dobrou pomocí disertační práce Silvie Špánkové *Rozpětí románu*, 2010). Oceňuji také to, jak diplomantka dokáže poznatky, k nimž dospěla v úvodních třech kapitolách, v další části své práce zhodnotit – svědčí to o schopnosti promýšlet věci soustavně a do hloubky.

Čtvrtá, pátá a šestá kapitola už se zabývají detailním srovnáváním mužského a ženského pohledu na koloniální válku. Znovu musím vyzvednout diplomantčinu schopnost rozvrhnout si téma do menších smysluplných celků (postupně se tu zabývá odlišným postavením muže a ženy v čas války, tím, jak se válečný střet zapsal do individuální i národní paměti, a postojem k salazarovským ideálům): její pohled nezjednodušuje nad únosnou míru, ani se však neutápí v podružnostech. Velmi se mi líbil například exkurz o sémantice pojmu válka na s. 23nn., v němž N. Márföldi zobecňuje své zkoumání vybraných románů tak, že se současně drží tématu, ale současně je také přesahuje a směřuje k obecnějším závěrům. To ostatně platí o celé práci.

Také po formální stránce je diplomová práce vzorná, diplomantčino vyjadřování je přesné a drobných opomenutí je tak málo, že ani nestojí za zmínku. Vzácná je také schopnost najít si takovou sekundární literaturu (a to nejen v portugalštině, ale též v angličtině), která napomáhá maximálně se soustředit k zvolenému tématu.

Souhrnem lze říci, že Nicole Márföldi napsala zdařilou bakalářskou práci, která svědčí o tom, že do navazujícího magisterského studia může vstoupit s dobře vybudovanými základy. Navrhuji jednoznačně hodnocení výborně.

V Praze 5. 9. 2012

Mgr. Šárka Grauová, Ph.D.